

Ўзбекистон

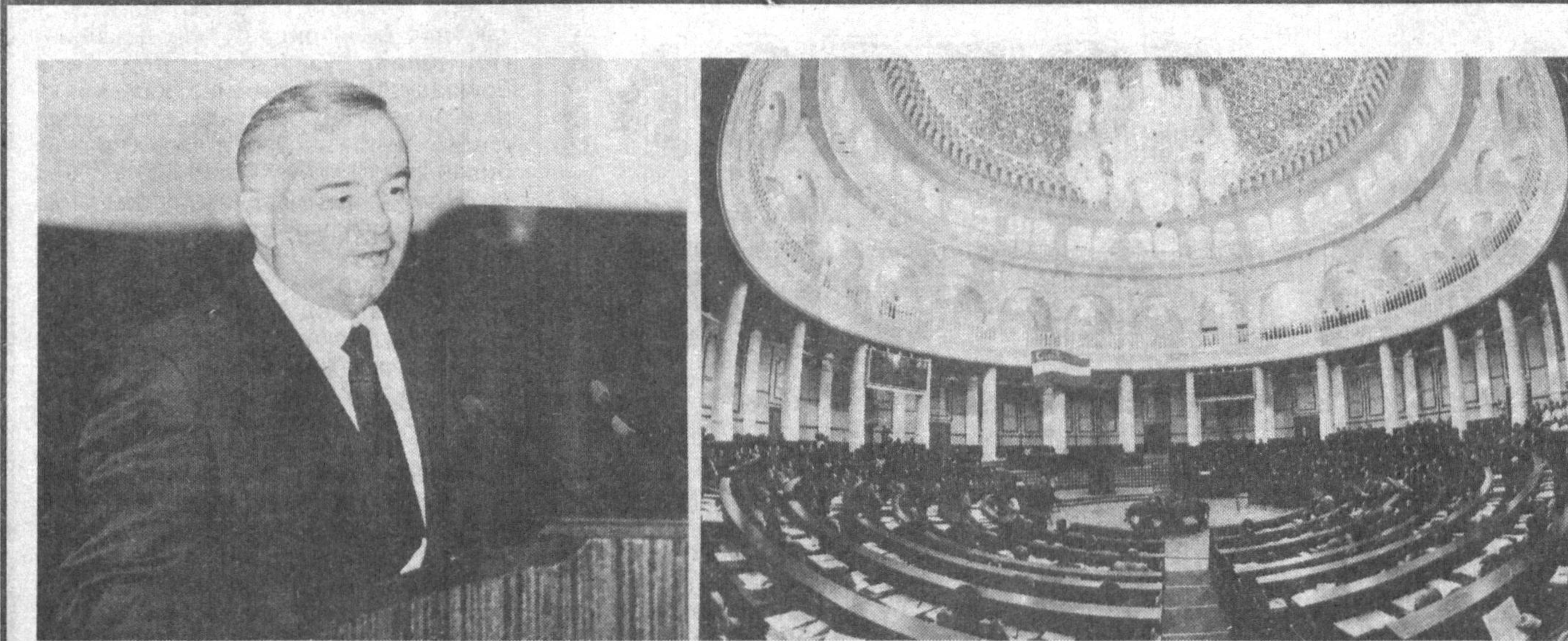
ЎЗБЕКISTON
ADABIYOTI VA SAN'ATI

2000 йил

ҲАФТАЛИК ГАЗЕТА

1956 йил 4 январдан нашр этила бошлаган

№ 26 май, №22 (3560)

ИККИНЧИ ЧАҚИРИҚ ЎЗБЕКISTON RESPUBLIKASI ОЛИЙ МАЖЛИСИ ИККИНЧИ СЕССИЯСИ ТЎҒРИСИДАГИ АХБОРОТ

25 май куни Тошкентда иккинчи чақирик Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг иккинчи сессияси бошланди. Сессияда Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов иштирок этмоқда.

Мажлислар залида Вазирлар Маҳкамаси аъзолари, республика ташкилотлари раҳбарлари, элчилар ва хорижий давлатлар дипломатик корпуси вакиллари, чет эл ва мамлакатлиги оммавий ахборот воситалари мухбирлари ҳозир бўлди.

Сессияни Олий Мажлис Раиси Э.Халилов бошқармоқда.

Олий Мажлис сессиянинг ишчи органи — котибияти ташкил этди ва кун тартибини тасдиқлади.

Сўнгра Олий Мажлис Раиси Э.Халилов Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси кўмиталари ва комиссияларининг Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримовнинг иккинчи чақирик Олий Мажлиси биринчи сессиясидаги маърузасидан келиб чиқадиган 2000-2002 йилларга мўлжалланган қонунчилик ва назорат фаолиятидаги устувор жиҳатлари тўғрисида маъруза қилди.

Маърузачи Президент Ислам Каримов томонидан олға сурилган мамлакатимизни янги аср бўсағасида ва бошларда ривожлантиришнинг стратегик дастури мустаҳкам ҳуқуқий асосни таъқозо этишини таъкидлаб ўтди. Миллий қонунчилик яқин йилларда жамиятимиз ва давлатимиз ҳаётининг барча баҳаларини янада эркинлаштириш учун қўлай ҳуқуқий шарт-шароит ҳамда қарорлар яратишга йўналтирилган ҳолда тараққий этди. Шу муносабат билан Олий Мажлис фаолиятининг истиқбол дастурида нафақат янги қонунлар қабул қилиш, балки реал вазиятни ва амалиётни ҳисобга олган ҳолда мавжуд қонунларни такомиллаштириш кўзда тутилган. Айни пайтда, парламент, аввалгидек, қабул қилинган қонунчилик ҳужжатларининг ижросига, жойларда уларнинг қўлланишини чуқур ўрганиш ва таҳлил қилишга катта эътибор берилди.

Парламент депутатлари ҳузурида Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов нутқ сузди.

Давлатимиз раҳбари парламентнинг сессияда қўрилаётган 2000-2002 йилларга мўлжалланган фаолиятнинг устувор йўналишларини ўзида ифода қилувчи мазкур ҳужжатнинг муҳим аҳамиятга эга эканини таъкидлади. Шу муносабат билан Президент белгиланаётган тадбирларни амалга оширишда, умуман, қонунчилик

жараёнида депутатлар, сиёсий партиялар ва бошқа жамоатчилик ташкилотларининг фаол иштироки муҳим ўрин тутганини қайд этди. Халқ депутатлари ўз мақсад ва вазифаларини аниқ тасаввур этиши, қабул қилинаётган қонунларда ҳар доим сайловчилар фикрини ҳисобга олиши ва ҳимоя қилиши лозим. Сиёсий партиялар фаолият дастурларини янада аниқ режалаштириб олиши ҳамда уни қонунчилик йўли билан илҳомлаш олиши шартли эришиши керак. Улар олдида турган мақсад ягона, бироқ бу мақсадга эришиш йўллари турлича бўлиши мумкин.

Президент, шунингдек, қонунчилик фаолияти механизмини энг яхши хорижий парламентаризм тажрибасини ҳисобга олган ҳолда такомиллаштириш муҳимлигини қайд этди. Бунинг учун, энг аввало, ҳуқуқий ҳужжатларни тайёрлаш ва қўриб чиқишнинг янада такомиллашган тартибини ишлаб чиқиш зарур. Энг муҳим қонун лойиҳалари бир неча бор қайта қўриб чиқилганидан сўнг қабул қилиниши лозим.

Ислам Каримов парламент ишчи тақор-миллаштириш зарурати тўғрисида гапирар экан, келажакда, икки палатали қонун чиқарувчи орган тузилиши қайд этди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти мамлакат мудофаа қудратини янада юксалтириш, халқроқ ҳамкорликни мустаҳкамлаш борасидаги қарорлар, жамият ва давлат ҳаётининг бошқа масалаларига тўхталиб ўтди.

Депутатлар «Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси кўмиталари ва комиссияларининг» Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримовнинг иккинчи чақирик Олий Мажлиси биринчи сессиясидаги маърузасидан келиб чиқадиган 2000-2002 йилларга мўлжалланган қонунчилик ва назорат фаолиятининг устувор жиҳатлари тўғрисидаги ҳужжатни тасдиқлади.

Молия вазири Р.Азимов депутатларга Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджетининг 1999 йилдаги ва 2000 йил биринчи чорагидаги ижроси тўғрисида ҳисобот берди. Бу масала бўйича парламентнинг Бюджет, банк ва молия масалалари кўмитаси раиси А.Аҳадов қўшимча маъруза қилди.

Сессияда мамлакатнинг асосий қўшимчи ҳужжати ижроси тўғрисидаги ҳисобот юзасидан Ширин шаҳри ҳокими И.Эрбеков, Фарғонадаги «Нефтикемонтаж» трести бошлиғи Р.Жалилов, «Билдинг-технологиз» Ўзбекистон-Америка қўшма корхонаси бош директори С.Ким, Тошкент Давлат аграр университетининг «Эконометрия ва информатика» кафедраси мудири А.Абдурахимов сўзга

чикди. Парламент Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджетининг 1999 йилдаги ҳамда 2000 йил биринчи чорагидаги ижроси тўғрисидаги ҳисоботни маъқуллади. Иқтисодий ишловлар ва тадбиркорлик масалалари кўмитаси раиси М.Умаралиев депутатлар эътиборига «Тадбиркорлик фаолияти эркинлигининг қарорлари тўғрисида»ги Қонун лойиҳасини ҳавола қилди. Ушбу масала юзасидан «Ўзтадбиркорбанк» акциядорлик тижорат банки бошқаруви раиси С.Қамбаров сўзга чикди.

Олий Мажлисининг кенчи йиғилишида депутатлар «Тадбиркорлик фаолияти эркинлигининг қарорлари тўғрисида»ги Қонун лойиҳаси муҳокамасини давом эттирди. Бу масала юзасидан Шаҳрихон шаҳридаги «Ривож» хусусий савдо-ишлаб чиқариш фирмаси бош директори К.Отахонов, «Виртекс» Ўзбекистон-Россия-Америка қўшма корхонаси бошқаруви раиси Б.Обидов, Бойсун тумани ҳокими Т.Ҳамроев сўзга чикди. Қонун депутатлар томонидан қабул қилинди.

Шундан сўнг Иқтисодий ишловлар ва тадбиркорлик масалалари кўмитаси раиси ўринбосари К.Йўлдошев «Фаолиятнинг айрим турларини лицензиялаш тўғрисида»ги Қонун лойиҳаси юзасидан маъруза қилди.

Қонун лойиҳаси муҳокамасида Андижон шаҳри ҳокими А.Собиров, Чортоқ тумани ҳокими Б.Ҳайдаров, Қашқадарёдаги «Дон» халқ ризиқ» акциядорлик жамияти бошқаруви раиси А.Темиров, «Бухоротурсти» акциядорлик жамияти раиси М.Зокоров қатнашди. Парламент Қонунни қабул қилди.

«Экологик экспертиза тўғрисида»ги Қонун лойиҳасини Атроф муҳит ва табиати муҳофазаси қилиш масалалари кўмитаси раиси Қ.Жумабеков сессия муҳокамасига тақдим этди. Аграр, сув ҳўжалиги масалалари ва озиқ-овқат кўмитаси раисининг ўринбосари Й.Жўраев, «Самкочовта» Ўзбекистон-Туркия қўшма корхона директори С.Урзоқ, Элиқалъа тумани ҳокими Н.Ҳудайбергенов, Хатирчи тумани ҳокими Э.Турдумов, «Фарғонавот» ишлаб чиқариш бирлашмаси бош директори А.Абдуллаев чиқишларидан сўнг бу Қонун ҳам қабул қилинди.

Шундан сўнг парламент Олий Мажлисининг Фидоқорлар Миллий демократик партиясидан сайланган депутатлар фракциясини рўйхатлаш тўғрисида қарор қабул қилди.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг иккинчи сессияси давом этмоқда.

Суратда: сессия пайти. Р.ЖУМАНИЕВ (ЎЗА) олган сурат.

ТАШАБУСНИНГ ҚАНОТИ БОР

Газетамизнинг ўтган сонларида китоб ва китобхонлик, кутубхоналар фаолияти мавзусида қилинган чиқишлар кўпчилигининг кўнглига бу ташаббусни эзгу тадбирлар ва амалий ишлар билан мустаҳкамлаш иштиёқини солдики, бу чиндан, қувонарли янгиликдир. Мана, шу ҳусусдаги дастлабки янги хабарни ҳам олдиқ.

Тошкент вилояти Бўстонлик туманидаги Сойлик қишлоғида жойлашган 11-ўрта мактабда китобсаварларнинг шодиёна тадбири бўлиб ўтди. Мактабда «Кўзгу» деб номланган янги кутубхона ташкил этилиб, унга ушбу тадбирнинг ташкилотчиси Ўзбекистон Телерадиокомпанияси томонидан уч минг дон турли мавзудаги китоб тортиқ этилди.

Ўзбекистон Телерадиокомпанияси раиси А. Қўчимов тадбир иштирокчиларини янги зиё маскани очилиши муносабати билан табриқлаб, ёшларнинг маънавий камол топишида китобнинг ўрни ҳақида гапирди. Вилоят ҳокимининг ўринбосари А. Раҳимбердиев, Бўстонлик тумани ҳокими У. Маматов, ўқитувчи ва ўқувчилар ўз чиқишларида бундай тадбирнинг аҳамияти ҳақида сузладилар. Шоирлар Тўра Мирзо ва Иқбол Мирзо ўқиб беришган янги шеърлар сойликчилар қалби тўридан жой олди.

Халқимизнинг: кўпда Хизр бор, деган ҳикмати ни эсласак, ўша кун Сойлик қишлоғида амалга оширилган мазкур хайрли иш кўпчилигининг қалбида маърифат чирогини алангалатганига шўбха қилмайми. Мухими, Республика Телерадиокомпаниясининг бу хайрли тадбири бошқа ташкилот ва корхоналарни эзгу ишга илҳомлантиради, деб ўйлаймиз.

Ўз мухбиримиз

С.МУСАЕВ фототўғди

ТАРАҚҚИЁТИМИЗ ТИМСОЛИ

Кейинги пайтларда газета-журналларимиз саҳифаларида, телевидение ва радиода китоб, китобхон, кутубхона мавзуслари тез-тез тилга олинаётди. «Ўзбекистон адабиёти ва санъати» газетаси мавзуси мунтазам ва қувонарлик билан ёритиб келаётгани эса алоҳида таҳсинга лойиқ. Дарҳақиқат, тараққиётимизнинг ҳозирги босқичида ватандошларимизнинг, айниқса, ёшларнинг китобга, демакки, илм-фанга, адабиёт ва санъатга муносабати жуда кўп нарсага белгилаб беради. Хатто, айतिш мумкинки, мамлакатимизнинг келажиги қандай бўлиши бугунги ёшларнинг китобга нечоғлиқ муҳаббат қўйганига боғлиқ. Шундай экан, бу масалани бир зум бўлсин эътибордан қозираб бўлмайди.

Сенинг балогат ёшинг...

4-бет

ЎЗАС ХАБАРЛАРИ

Янги таронани тинглаганинг кўнгли яшаришига ҳеч ким шўбха қилмаса керак. Бундай сеҳрли дақиқаларга гувоҳ бўлганларини эса чинакам омадли санаса арзийди. 16-18 май кўнлари «Ўзбекнаво» гастрол-концерт бирлашмасининг Сирдарё вилояти ҳокимлиги билан ҳамкорликда ўтказган «Янги тароналар» миллий эстрада қўшиқ ва куйлар 2-Республика танловида 40дан ортиқ ёш хонандалар иштирок этишди. Бир ёқда юзлаб томошабинлар олқишлаб, бир ёқда нуфузли хайъат аъзолари синчиклаб кузатиб турганда улқоқни олиб кетишининг ўзи бўлмади, албатта. Бироқ, жиҳазлик ёш эстрада хонандаси Фарход Иброҳимов бунинг улдасидан чиқди: у мутлақ голиб топилди, 1-даража ли дипломини қўлга киритди. 2-ўрин А. Камолова, сирдарёлик М. Мамадалиев ва тошкентлик Д. Давурова насиб этди. Самарқандлик Д. Фуломов, сирдарёлик Ш. Абдуллаев, Республика эстрада ва цирк коллежининг «Шод» гуруҳи 3-ўрин билан қановатланишди.

(Давоми 2-бетда)

Дилфуза ТОШКЕНБОВА

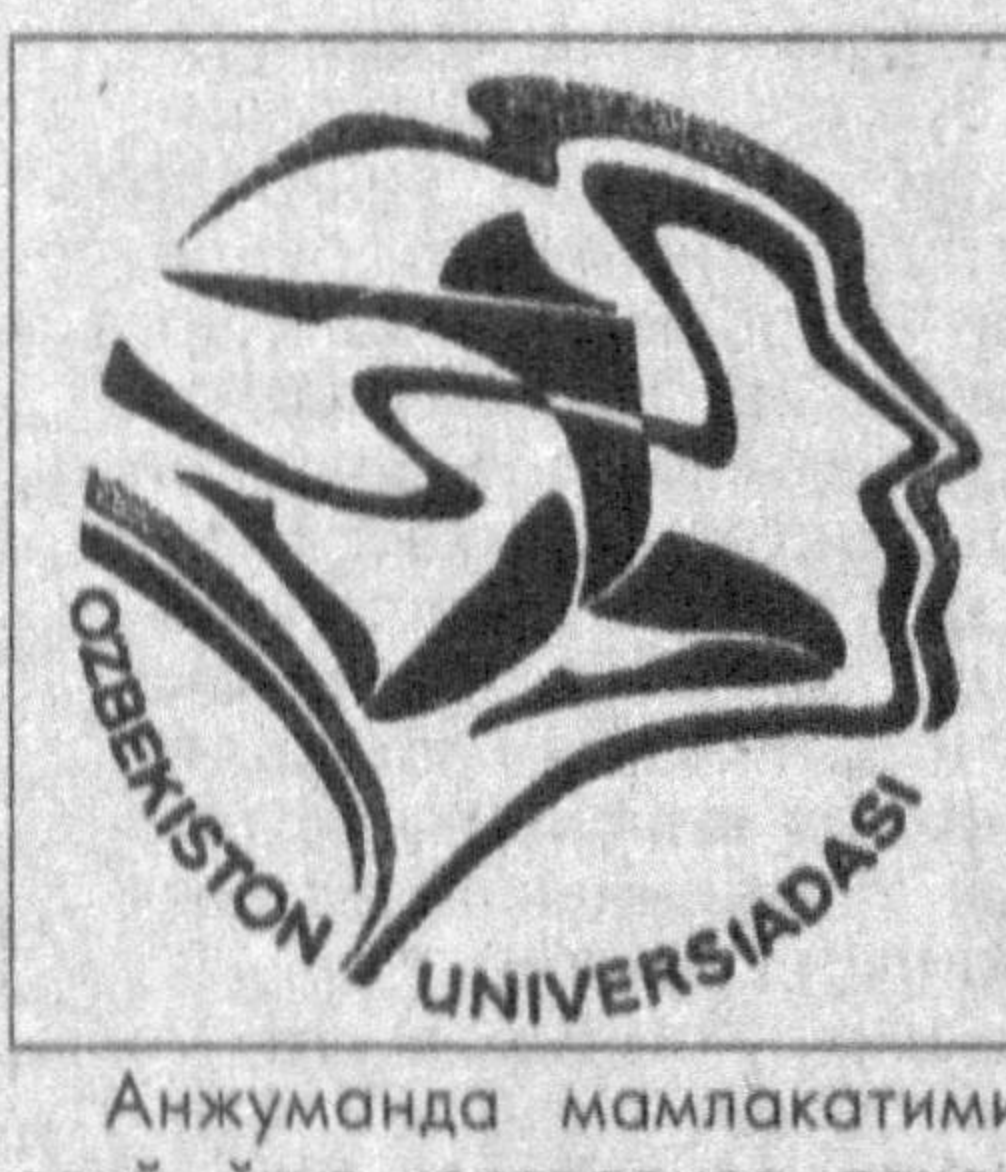
ЁШЛИК ВА ГЎЗАМЛИК БАЙРАМИ

Гуллар шаҳри Намангонда бугун ўзгача тароват ва нафосат борқ уриб турирди. Шаҳарда майин шабадаларга қўшилиб ёшлик ва бардамлик нафаси уфурди. Ранг-баранг байроқчалар билан безанган қўчалар бағоят ораста, йўлнинг икки четда кўп уриб очилиб ётган рангоранг гуллар шаҳарининг баланд, кўп қаватли биноларига, ҳовилларининг деворларига ҳам қўнғондай гўё. Бутун шаҳар эрталоқлардоги мўъжизавий гулистонга ўхшайди. Фовқуллода гўзаллик кишини беихтиёр сеҳрлаб қўяди. Ўзинингиз жаннатга тушиб қолгандай хис этасиз.

Ана шундай адабий кечалардан бири «Чортоқ» оромгоҳида бўлди. Оромгоҳда талабалар яхши дам олишлари учун барча шароитлар мўҳайё этилган. Булбуллар чак-чак, ҳушовоз хонандоларнинг оҳанрабо куй-қўшиқлари, ўйин-кулиги кўнгиллорга фойз бағишлайди. Шоирлар мушоираси эса янада сермазмун бўлди.

Таниқли шоир, «Ўзбекистон овози» газетаси бош муҳаррири Азим Суян, шоирлар Рустам Мусурмон, Зиёвуддин Мансуров, Дилбар Бону, Эрматон Нурматов, Фарход Йўлчи ва бошқалар талабаларга Ватан, мустақиллик ва муҳаббат мавзусидаги шеърларидан ўқидилар. Намангонда ўтказилган «Ўзбекистонда — 2000» спорт анжумани спорт анжумани тинимсолида инсон ҳаётининг теран бир қаҳқатини хис этди, кўнгида юртимизнинг буюк келажигига умид ва ишонч уйғонади.

М.РУСТАМ

МАЪРИФАТ ИСТАР КЎНГИЛЛАР...

Ўзбекистон Республикаси Маданият ишлари вазириликнинг «Ўзбектеатр» ижодий ишлаб чиқариш бirlашмаси «Маънавият ва маърифат» республика кенгаши билан ҳамкорликда ташкил этган гуруҳ кучи кеча Жиззах ва Самарқанд вилоятидаги ижодий сафардан қайтиб келди. Бу сафарнинг мақсади ва вазифалари ҳақида ижодий гуруҳ раҳбари, «Ўзбектеатр» бirlашмаси бош директори Мухаммадали Абдуқўдўсов мухбиримизга қўйидагиларни гапириб берди:

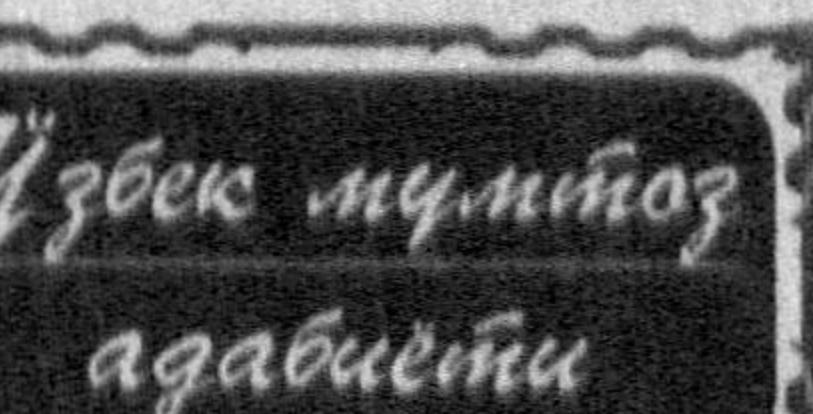
— Аввало, шун айтишим керакки, Президентимиз Ислам Каримов томонидан миллий гоа ва маънавиятни шакллантиришда биз маданият ҳодимлари, хусусан, театр санъати намояндалари олдиға қўйилган устувор вазифаларни бажаришда мана шундай учрашувлар катта самара беришига ишонч ҳосил қилдик. Гуруҳимиз таркибиде, асосан Хамза номидеги Ўзбек давлат академик драма театрининг етакчи санъаткорлари Турғун Азизов, Рихси Иброҳимова, Мадина Мухторова, Қаҳрамон Абдурахимов, Саида Рамотова, Шохида Исмоилова, Бехзод Мухаммаджаримов, Тоҳир Саидов, Фатхуллу Маъсумовлар билан бирға шоир Усмон Азимов ҳам бор эди.

Дастлабки учрашув-мулоқотимиз Зарбдор туманидаги жамоа ҳўжалиги худудиде жойлашган дала шийнонида бўлиб ўтди. Бу учрашувда хўшарға чикан талабалар, хўжалик ёшлари ҳамда туман меҳнатқиллари қатнашдилар. Шундан сўнг бу вилоятдаги учрашувимиз Жиззах шаҳрининг Юнус Ражабий номидаги театри биносида давом этди. Мактаб ўқувчилари, ёшлар ва зобитлар билан бўлган бу учрашув ниятда жонли, қизгин баҳс-мунозара руҳида ўтгани билан бизда катта таассурот қолдирди. Учрашувдан сўнг гуруҳимиз аъзолари Хотира майдонини зиёрат қилиб, Ҳамид Олимжон ҳайкали пўйига гуллар қўйдилар.

(Давоми 2-бетда)

БОБУР: «САМАРҚАНД АЖАБ ОРОСТА ШАХРЕДУР...»

Захириддин Мухаммад Бобур учун Самарқанд шаҳри ва вилоятининг музофотлари фақат муайян географик муҳит сифатида эмас, балки бобоси Амир Темур давлатининг пойтахти, Мовароуннаҳр маркази, темирйўзодлар хоки мангу кўним толган муқаддас шаҳар сифатида, ҳам қадрли ҳисобланган. «Бобурнома»да муаллифи, назаримизда, юксак масъулиятни ҳис этган, шаҳар тарихи учун жуда қимматли маълумотларни бугунги авлодга қолдирган. Агар «Бобурнома»даги бошқа шахарлар ҳақидаги маълумотлар билан Самарқандга оид маълумотларни, муаллифининг қарашларини қиёсласак, катта

ғилайди ва «Рўбӣ масқунда Самарқандча латиф шаҳр камроқдур», дейди. Эътибор берайлик, Бобур Самарқанд шаҳрига қанчалик меҳр қўйган бўлмасин, одоб юзасидан бу шаҳарчилик дунёда бошқа шаҳар йўқ, деймайди, балки «камроқдур» сўзини ишлатади.

Муаллиф Самарқанд ва, умуман, Мовароуннаҳр ислом мафқураси ва динини назарий жиҳатдан асослашда бешик бўлганлигини фахр билан таъкидлайди; Самарқанд элиға юксак баҳо беради («Эли туман сунни ва пок мазҳаб ва мутаашаррий ва...»)

(Давоми 3-бетда)

АДАБИЙ МУҲИТЛАР ҲАМНАФАСЛИГИ

Махсус мухбиримиз Матназир Абдулҳаким Хоразмдан телефон орқали хабар қилади

Бир гуруҳ самарқандлик ёзувчи ва шоирлар Хоразмга ташириқ бўйдилар. «Самарқанд адабиёти кўнлари» деб номланган бу адабий маърака икки кун давом этди. Меҳмонларни ҳамда уларнинг хоразмлик ҳамкаюбларини қабул қилган вилоят ҳокими Ислам Бобожонов Хоразм аҳли айни кўнларда қандай қувонч ташвишлар билан яшаётганликларини гапириб берди. У, хусусан, кейинги йилларда юз берган муҳим ўзгаришларга, бугунги иқтисодий ва иқтисодий ҳамда маънавий ҳаёт жараёнларига эътиборни қаратди.

Урган давлат университетиде адабларни ректор ўринбосари Мақсад Маткаримов муборакбод этди. Учрашувға раислик қилган Ёзувчилар уюшмаси Хоразм вилоят бўлими масъул котиби Эркин

Мадраҳимов самарқандлик адиблар таширифи ҳар инқила вилоят адабий муҳитлари ҳамнафаслиғига янги бир тўқтин бахш этиши шўбхасизлигини таъкидлади. Бу ибора фикрини мизча долзарб ва кен ёйлишга муносибдир. Негаки, ирмоқлар дарёлар билан тушагандек, улкан ўзбек адабиёти минтақа адабий муҳитларининг бир-бирлари билан чамбарчаслиғидан иборатдир. Учрашувда хоразмлик адиблар Самарқанд ва Хоразм воҳаларининг адабий дўстликлари шарофатидан Омон Мағнон, Рўзат Отаев, Нейматжон Солаев, Уллубий Отаева каби адабиёт ва журналистикамизда ўзларининг мустаҳкам макжгага эга бўлган бир қанча иждоқорлар камол толганини теран бир

(Давоми 2-бетда)

Ҳажасиб ҳақида сўз

Мен шу кунларда муборак 70 ёшни қарши олаётган ҳамкасбим, «Халқ сўзи» газетаси тахриратидидаги муҳтарам ҳамкорим, матбуотимизнинг ҳалол заҳматкашларидан бири, атоқли журналист Исмоил ака Сулаймонов тугри...

Президентимиз Ислам Каримов таъкидлаганларидек, келажак буюк давлатнинг негизини соғлом авлод ташкил этади. Бу икки тушунча ўзаро ажралмасдир — улар бир-бирини тақозо этади, биргаликда қамол топади.

баркамол авлод бўлиб етишиши оиладаги соғлом маънавий муҳит асосида таъминланади. Қачонки оила аъзолари бир-бирларининг ажодларини ҳурмат қилсалар ва ана шу ажодларга лойиқ авлод қолдиришдек муқаддас бурчини тўла ҳис қилсалар, ана шу асосдагина «соғлом авлод» тушунчаси инсоннинг фақат жисмоний соғлиги масаласи билангина чегараланиб қолмайди.

Ўтказилган социологик сўровларда «Маънавият деганда нима тушунасиз?» тарзидаги саволларнинг яқиндан қўлига жавоб берилмади. Ана шундан кўриниб турибдики, Президентимиз И. Каримов ўз асарлари ва нутқларида таърифлаб берган миллий маънавият тушунчасини, аввало, кенг халқ оmmasига етказишнинг илмий асосланган механизмини ишлаб чиқиб, шу асосда оила маънавиятини тақомиллаштириш йўллари кидирмоқ лозим.

«Соғлом, билимли ва фидойи фарзандлари бўлган халқ, албатта, ўзининг буюк келажagini барпо этади.»

И.КАРИМОВ

габ, бор эътиқодини ҳам яширишга мажбур иккинчи авлод шаклланди. Бу уланиб айби эмас эди, чунки бу халқ ўша даврнинг ҳукмрон мафкураси сабабчи бўлган.

Мустақиллик бўғасида кучли эътиқодга эътиёжманд бўлса-да, салохиятли устозга ёлчимаган ўқинчи авлод шаклланди. Бунинг устига, 70 йил берк турган эшқилар очилиб, ўқинчи авлоднинг онгини эгялашга тайёр «устозлар» четдан кириб кела бошлади. Улар бу онгларни эгялашга ҳаракат қилди, лекин

чаласаводлик ва бошқа йўлар билан ўз иқтидорига мос бўлмаганда, имтиёзли диплом билан имтиёзли лавозимларни эгялаш урф бўлди. Оқиматда, ўз касбига эътиқод қила олмаган, ва уни талаб даражасида, яъни касб риволасидек баҳара оқорганга ўттишига йўл қўймайдиган, шахсий манфаатларининг қўли билан қимсалар пайдо бўлди. Ана шу урф-бозилқ оқибатлари ва изларини жамиятимиз ҳаётидан ўчириш эътиқодига катта меҳнат ва зўриқшин талаб этади.

Инсоннинг ўз нафисига муносабати масаласи эътиқод бобидида, ёш авлод тарбиясидаги энг муҳим йўналишлардан биридир. Гап кенг маънодаги тушунча ҳақида, ҳар бир инсоннинг ўз нафис билан кураши ҳақида бўрмоқда. Бу кураш давомида жамият ўзини нима яқин, нима ёмон эканлигини аниқлаб олиш, бу ишни ташкил қилиш учун барча олим, уламо, фозилларни, фикри бутун омма-ни жалб қилиш керак бўлади. Бу улкан курашга қиришмоқ учун оммада нафс, тасаввуф, тарикатлар, вайил-қўш, ва қомиллик даражалари ҳақида маълумотларни пайдо қилмоқ лозим.

«Кимсаки тарк айлади ўз аслини Қайта излар рўзгорини аслини», — деб ёзади. Шоири энг гўзал миллий фазилатларимиздан бўлиши оилавий поклик эътиқод поклик натижасидатида бўнбўда келишини эътироф этади. Буларнинг ўзига бирлиги эса инсонни поклик, қомиллик сари етаклаб, оқибат бутун жамиятнинг поклувуғига олиб келиши табиийдир.

Тоҳиржон ИМИНОВ, иқтисод фанлари доктори, профессор, Мавлудохон ИМИНОВА, доцент

ОИЛА — СОҒЛОМ АВЛОД ГАРОВИ

Оила поклиги, эътиқод поклиги жамият поклувуғига олиб келиши табиийдир.

камол топтиришга, онгини турли захарли одатлар ва бемаъни гоғлар таъсиридан асраб-авайлашга, келажакда ўз авлодини давом эттиришнинг ролига жоғори баҳо берганлар. Иш, ўқиш жоғлари, оммавий ахборот ва бошқа воситалар уллардан кейин қўйилган. Суврономанинг бу натижаси миллий маънавиятини шакллантиришда оиланинг ўрни нақадар аҳамиятли эканлигини кўрсатиб турибди.

Бундан хулоса шуки, оилалардаги миллий тарбия жараёнини Ўзбекистон миллий давлатчилиги нуктаи назаридан ўрганиш, тарихий-тадрижийликка асосланган замонавий оилавий миллий тарбия назарисини яратиш, оилаларнинг замон талабига мос тақомиллаштиришнинг миллий тарбиявий усуллари, тамойилларини ишлаб чиқиш ва шулар асосида оилавий миллий тарбия жараёни ислоҳини амалга оширишга эришиш шу куннинг энг долзарб вазифаларидандир.

Бизнингча, ёш авлод тарбиясида алоқадор ҳар бир шахс, ўзлигини, мамлакати мустақиллигини эъозловчи ҳар бир фуқаро бу вазифаларни уҳдасидан чиқмоқ учун бош қотирмоқ лозим.

Соғлом авлод халқнинг, миллатнинг келажакдир. Миллий маънавиятимизни юксалтириш учун миллий анъаналаримизни, урф-одатларимизни, касб-кор маданиятини тиклаш ана шу максаллардан келиб чиқиб оилаларни миллий руҳда маънавий ва ахлоқий жиҳатдан камол топтиришнинг илмий асосларини ишлаб чиқиш керак.

Албатта, миллий, оилавий тарбиядаги нуксонларнинг илдилари анча чуқур. Бу, аввало, юртимиз мустақиллик остида ўтказган йиллардан мерос қолган асорт натижасидир. Эътироф этиш кераки, юртимизда қўзил империя ҳукмронлигида ўтган йил давомида қамбанд боболар қадриятларини, мусулмон динига бўлган эътиқодини сиқиб чиқариш мумкин бўлмаган биринчи авлод ту-

МАЪРИФАТ ИСТАР КЎНГИЛЛАР...

Жиззахдаги бу учрашувнинг яна бир фойдали томони шунда бўлидики, биз вилоят мусикали драма театрида Хамид Олимжон таваллузига бағишланган «Баҳор келди сени сўроқлаб» деб номланган спектакл премьерасида ҳам иштирок этидик.

Самарқанд вилоятидидаги учрашувларимиз эса Булунгур туманидан бошланди. Дастлаб туман марказида меҳнаткашлар, ўқувчи ёшлар билан мулоқот бўлди. Учрашув сўнида санъаткорлар ёшларни қизиқтирган саволларга жавоб бердилар. Кейин ғуруҳимиз аъзолари Президентимиз ташаббуси билан бунёд этилган Имом Исмоил ал-Бухорий мажмуини зиярат қилдилар. Мажмуининг катта дарвозаси олдида турли вилоятлардан зияратга келган меҳмонлар билан режадан ташқари учрашув-суҳбат бўлиб ўтди. Кишиларнинг санъатга меҳри, маънавий мулоқотларга интилиши бизни ниҳоятда хурсанд қилди.

Энг мароқли учрашувлардан бири Каттакўрғондаги Абдулҳамид Мақжидий номидаги мусикали драма театри биносидида шахар меҳнаткашлари, талаба-ёшлар ва лицей ўқувчилари билан бўлган мулоқотдир. Залга йиғилганлар «Кундусиз кечалар» спектаклидан намойиш этилган тилваҳадаги Чўлпон тилидан айтилган:

Тирискан — ўлмагансан, Сен-да одам, сен-да инсонсен. Кишан кийма, бўйин эгма Ки сен ҳам хур туғилгонсен, —

мисраларини гулдурдоқ қарсақлар билан кутиб олдилар. Кўчор Норқолий қаламига мансуб Ватан ва озолик мавзусидаги монолог ўқилганда залдаги ҳаяжон ўзининг юқори нуктасига етди. Бундан ташқари, бўлиб ўтган учрашувларда «Алишер Навоий», «Мирзо Улугбек», «Бир кошона сирлари» каби спектакллардан намойиш этилган лавҳалар ҳам йиғилганларни бефарқ қолдирмади. Айниқса, Саида Рамаева, Мадина Мухторова каби санъаткорларимизнинг чиқишларини томошабинлар гулдурдоқ қарсақлар билан кутиб олдилар. Сафар давомидаги барча учрашувлар дастурларини таниқли актёрларимиз Қасрамон Абдурахимов ва Фатхулла Масъудов олим бўрлар.

Сафардан қайтар эканмиз, биз шунинг чуқур ҳис қилдикки, меҳнаткашлар билан бевосита мулоқотлар жуда ҳам зарур экан. Бундай учрашувлар ёшларимиз маънавиятини бойитиш, уларни Ватан, истиқлол гоғларига садоқат руҳида тарбиялаш, диний ақидапарастликка муросасизликка ўргатиш, ҳурфикрликлик туйғуларини сингдиришда муҳим олим бўлиб хизмат қилиши шубҳасиз.

Зеро, бугунги кун биздан жонли, баҳс-мунозарали бадий-ижодий учрашувларни барча вилоятларимиз бўйлаб кенг қўламда ўтказишни талаб этимоқда. Ҳар бир санъаткорнинг асосий вазифаси ҳам халқ билан бирга бўлиш, халқ хизмати қилиш, юрт раванқига муносиб хисса қўшишдан иборатдир.

Г. УМАРОВА ёш б. олд

Санъатимиз фидойилари

ЎЗИМИЗНИНГ «МАЭСТРО»

«Бўрон» операсидан парчалар асосида постановка қўйилиши студиячилар ҳаётида ўчмас из қолдириди. Ундаги Бўрон партиясини Насим Хошимов хали ёш бўлишига қарамай, маромига етказиб икром этди. Айтиш мумкинки, бу партия ижодкорининг кейинги фаолиятида энг севимли образларидан бирига айланган ва унга катта ютуқлар келтирди.

Санъатимиз фидойилари

ЎЗИМИЗНИНГ «МАЭСТРО»

1944 йил санъаткор ижодий фаолиятида бурилиш ясади. Шу йили у Алишер Навоий номидаги Ўзбек давлат академик Катта театрига солист сифатида ишга келди. Шундан сўнг қирқ йил давомида Ўзбек, рус ва европа композиторларининг опера асарларидида барча бари-тон овозида қўйланувчи партияларнинг яқка ижроси сифатида томошабинлар меҳр-муҳаббатини қозониб келди. Н. Хошимов Ўзбек қўшиқчилари орасида биринчилардан бўлиб Онегин, Фигаро, Риголетто-арияларини ижро эди.

Театрдаги фаолиятидан ташқари халқимиз Насим Хошимовни ўзбек қўшиқчиларининг моҳир ижроси сифатида ҳам ҳурмат қилди. Унинг юртга, халққа муҳаббат руҳи билан сўғорилган кўлаб қўшиқлари бугунги кунда радио хазинасида сақланмоқда. Айниқса, Ўзбек бастакорлари асарларининг тарғиб этишда Н. Хошимовнинг хизматлари катта.

Санъатимиз фидойилари

ЎЗИМИЗНИНГ «МАЭСТРО»

Талабалар билан машқлар жараёнида қўшиқчининг ҳали тайёр бўлмаган жойларини устоз ўзи қўйлаб курсатиб беради ва талаба эътиборини қийинчиликларни қандай енгиш йўллариини ўрганишга қаратади.

Устоз санъаткор, Ўзбекистон халқ артисти Насим Хошимов ҳамон ишда, ишланмишда. Илгари ўзининг янги-янги роллари билан томошабинлар орасида муҳаббат қозониб келган бўлса, бугунги кунда етуқ шоғирлар тайёрлаб, Ўзбек опера санъатининг жаҳонга чиқишида муносиб хисса қўшиш борасида тинимсиз ишланмоқда. Биз устозимизга сийҳат-саломатлик ва узок ижодий умр тилаб қоламиз.

Шоҳида ТЎХТАБОВА, Ўзбекистонда хизмат қўрган артист

ТАРАҚҚИЁТИМИЗ ТИМСОЛИ

(Боши 1-бетда.)

алоқига киришди, маълумотлар олади. Тошкент вилоятининг «Турон» кутубхонаси ютган грант хисобига тадбиркорларга ҳуқуқий ёрдам бериш марказини ташкил этди. Сорос фонди республиканинг ҳамма вилоят кутубхоналарида ахборот марказлари очилиши учун маблағ ажратишга қарор қилди. Бу эса кишиларимизнинг ҳуқуқий маданияти юксалишига хизмат қилиши таъмин.

Яна шу фонднинг ҳомийлигида Ўзбекистон Фанлар академиясининг бош кутубхонаси қошида замонавий техника ва дастурлар билан жиҳозланган, кутубхона жараёнлари тўлиқ автоматлаштирилган модел (намуна) кутубхонаси ташкил этилмоқда. Бу мақсад учун 46 минг АҚШ доллари ахратилди.

Кутубхоначилар ҳозирги талабаларга яраша ишлаш, замона билан ҳамқамдан бўлиш учун бир ёқадан бош чиқариб ҳаракат қилишга интилишавтир. Самарқанд, Сурхондарё, Фарғона, Наманган вилоятларида ва Тошкент шаҳрида жамоат ташкилотлари — кутубхоналар ассоциациялари тўзилибди. Бошқа вилоятлар ҳам бундай нодавлат уюшмалар тўзиш тарафиди бор. Эндиги навбат — Республика кутубхоналар ассоциациясига.

Абдусалом УМАРОВ, Алишер Навоий номидаги Республика давлат кутубхонасининг директори

АДАБИЙ МУҲИТЛАР ҲАМНАФАСЛИГИ

(Боши 1-бетда.)

ларимиз асарлари ҳам адабиётимиз осмонидида чарқалаб турибди. Меҳмонлар ва меъзоилар марҳума Улибиди Отаева хонандонини зиярат қилар эканлар, шоиранинг адабиётимиздаги ўзига хос овози ҳақида сўзлашдилар. Хусусан, бирга ўқилган ҳамқалам дугоналар Ҳосият Бобомуродова, Дилбар Хайдарова, Кубардо Баҳромовалар шоиранинг фазилатларини хотирлаб айтган гаплари ҳаммани тўқинлантирди. Одибек Ёқубовнинг рафיקиси меросини тарғиб қилишдаги савъ-ҳаракатлари ҳамма учун ибрат бўлди. У Улибиди Отаеванинг қоғозда

қолиб кетган шеърларини алоҳида кўркам китоб ҳолида нашр қилдириди. Маевриди келганда, шунинг таъкидлаш лозимки, ўтганларнинг хотираси бизни тирингимизда бир-биримизни ардоқлаш васиятида ҳам яшамоғи керак. Адиблар Урганч туманидаги Файбу қишлоғида бўлдилар. Бу қишлоқнинг ўзига хослиги шунки, бу ерда тарих тақозосига кўра бундан бир неча аср муқаддам келиб қолган туркман қардошларимиз истиқомат қилди. Туркман тилида ўқитиладиган мактаблар ҳам қўл. Алишер Навоий ва Махтумқули хайкаллари қад ростлаб туриб-

ди. Файбу қишлоғи мана шу асрий қардошлиқнинг ўзига хос рамзи, икки республикани бир-бирига улаш турган жон томирларининг тўташган жойидир. Файбуда ҳам мароқли учрашув бўлиб ўтди. Адиблар Урганч шаҳрида, Хивада бўлдилар. — Уғлим мени Хоразмга кузатиб қўяётиб: «Қаранг-а, ой-ойим, кела келгунимизча бирорта йўлчорлар қизил ёлмайди. Хамиша яшил чироқ йўлимизни ёритиб турди. Худо хоҳлса Хоразмга сафарингиз хайрли бўлади», — деди. Шоира Ҳаётхоннинг бу сўзларида теран рамзий маъ-

но бор. Адабиёт инсонлар дилларини тўташириб турган йўллардаги яшил чироқдир, очик йўлдир. Хоразмлик адабиёт муҳлислари барча учрашувларда самарқандлик ва улар билан бирга таъриф буорган олим уюшқорлар Душан Файзий, Нусрат Раҳмат, Исроилю Мирзаев, Ориф Ҳожи, Нозик Қўзиёева, Ойинса Ортиқбоева, Иноятгулла Усмоновқул, Зейдулла Нурмаев, Кубарро Баҳромоваларнинг чиқишларини қизгин кутиб олдилар. Ҳам масъур, ҳам маҳзун хайрашувлар келажакдаги янги дийдорлашувларнинг ибидосидек таассурот қолдирди.

«ЛИДИЦЕ-99» СОВРИНДОРЛАРИ

Ўзбекистон Бадий академиясини Марказий кўргазмалар залида Чехия Республикасида ўтказилган «Лицице-99» Халқаро болалар тасвирий санъат асарлари кўргазмаси қомилборини тақдирлаш маросими ўтказилди.

Маросимда Халқаро алоқалар бошқармаси бошлиғи Э. Сарко, Чехия Республикасининг Ўзбекистондаги муваққат ишлар вакили Мария Огелова, Ўзбекистон Бадий академияси раиси Турсунгули Қўзиёева, Республика болалар ижодий маркази директори Санжар Шодиева сўзга чиқиб, қомилборини муборакбод этдилар. «Лицице-99» 27-болалар ижодий маркази Халқаро кўргазмаси «Менин буним ва бошқа» мавзусида ўтказилган эди. Республикаимиздан қатнашган ёш ижодкор рассомлардан 15 нафари «Лицице-99» дипломи ва қимматбаҳо совғалар билан тақдирландилар. Тавнолада энг фаво шитроқ этган Қашқадар вилоти Шайхрисабо шаҳридаги тасвирий ва ақлий санъат лицей-интернати «Роза-Лицице» медали ва дипломига сазовор бўлди. Лицей директори Дилшод КУРАЕВ бу ҳақда муҳиримизга қуйидагиларни гапириб берди: — Бундан бир йрим йил муқаддам бизни кўргазмага тақдир этганлариди ҳам қувонган, ҳам бироз ҳадиксирган эдик. Чунки лицейимиз ташкил этилганга энгиланча бир йил ўтганда, 1999 йилнинг феврал ойида рамзий ном билан «Тошкент — Лицице-99» болалар тасвирий санъат асарлари кўргазмаси ўтказилди. Унда лицейимиздан 11 нафар ўқувчининг ишлари намойиш этилган эди. Шулардан

